

Міністерство освіти і науки України
Полтавський державний аграрний університет

ФАКУЛЬТЕТ
ОБЛІКУ ТА ФІНАНСІВ

ПДАУ
ПОЛТАВСЬКИЙ ДЕРЖАВНИЙ АГРАРНИЙ УНІВЕРСИТЕТ

АКТУАЛЬНІ ПИТАННЯ СУЧАСНОЇ ЕКОНОМІЧНОЇ НАУКИ

**VII Всеукраїнська науково-практична конференція
(15 травня 2024 р.)**

м. Полтава 2024

*Актуальні питання сучасної економічної науки: збірник матеріалів
VII Всеукраїнської науково-практичної конференції (15 травня 2024 р.)*

УДК 33: 167.1

А 43

Рекомендовано до друку вченою Радою факультету обліку та фінансів Полтавського державного аграрного університету (протокол № 8 від 29.04.2024 р.).

Редакційна колегія:

– **Безкровний О.В.**, к. е. н., доцент, декан факультету обліку та фінансів, професор кафедри фінансів, банківської справи та страхування Полтавського державного аграрного університету;

– **Дорогань-Писаренко Л. О.**, к. е. н., професор, професор кафедри фінансів, банківської справи та страхування Полтавського державного аграрного університету;

– **Зоря О. П.**, д. е. н., професор, завідувач кафедри фінансів, банківської справи та страхування Полтавського державного аграрного університету;

– **Перерва П. Г.**, д. е. н., професор, завідувач кафедри економіки бізнесу і міжнародних економічних відносин Національного технічного університету «Харківський політехнічний інститут»;

– **Томілін О. О.**, д. е. н., професор, професор кафедри фінансів, банківської справи та страхування Полтавського державного аграрного університету;

– **Єгорова О. В.**, к. е. н., доцент, професор кафедри фінансів, банківської справи та страхування Полтавського державного аграрного університету;

– **Бражник Л. В.**, к. е. н., доцент, доцент кафедри фінансів, банківської справи та страхування Полтавського державного аграрного університету;

– **Кубецька О. М.**, к. е. н., доцент, доцент кафедри аналітичної економіки та менеджменту Дніпропетровського державного університету внутрішніх справ;

– **Остапенко Т. М.**, к. е. н., доцент, доцент кафедри аналітичної економіки та менеджменту Дніпропетровського державного університету внутрішніх справ;

– **Лега О. В.**, к. е. н., доцент, професор кафедри обліку і оподаткування Полтавського державного аграрного університету.

Актуальні питання сучасної економічної науки : збірник матеріалів VII Всеукр. наук.-практ. конф., 15 травня 2024 р. Полтава : ПДАУ, 2024. 350 с.

До збірника матеріалів VII Всеукраїнської науково-практичної конференції «Актуальні питання сучасної економічної науки» ввійшли результати міждисциплінарних теоретичних та прикладних досліджень актуальних проблем української економіки.

Матеріали надруковані в авторській редакції. Редакційна колегія може не розділяти поглядів авторів. Відповідальність за зміст матеріалів, точність наведених фактів, цитат, посилань на джерела, достовірність іншої інформації та за додержання норм авторського права несуть автори.

© Колектив авторів

© Полтавський державний аграрний університет

*Актуальні питання сучасної економічної науки: збірник матеріалів
VII Всеукраїнської науково-практичної конференції (15 травня 2024 р.)*

Григоришена Валерія РОЗВИТОК КОРПОРАТИВНО СОЦІАЛЬНОЇ ВІДПОВІДАЛЬНОСТІ (КСВ) ТА ПОПУЛЯРИЗАЦІЯ ЦІЛЕЙ СТАЛОГО РОЗВИТКУ В УКРАЇНІ.....	48
Гузь Остап, Волкодав Владислав, Чернов Олександр АНАЛІЗ ПОТОЧНОГО СТАНУ ІНВЕСТИЦІЙНОЇ ПРИВАБЛИВОСТІ НАФТОГАЗОВОЇ ГАЛУЗІ.....	50
Довженко Анна ПРОБЛЕМИ РОЗВИТКУ ІНДУСТРІЇ ТУРИЗМУ.....	53
Дяченко Анастасія СТАН СОЦІАЛЬНОГО ТА ЕКОНОМІЧНОГО РОЗВИТКУ УКРАЇНИ.....	56
Єрьома Жанна ПОНЯТТЯ СУБСИДІАРНОЇ ВІДПОВІДАЛЬНОСТІ ТА ЇЇ ПРАВОВА ПРИРОДА.....	58
Жданова Людмила СУЧАСНІ ТРЕНДИ СВІТОВОГО РИНКУ ОБ'ЄКТІВ ІНТЕ- ЛЕКТУАЛЬНОЇ ВЛАСНОСТІ: ПЕРСПЕКТИВИ ДЛЯ ЕКОНОМІКИ УКРАЇНИ	61
Івченко Володимир, Солошонок Алла, Полонська Ольга ОКРЕМІ АСПЕКТИ ФУНКЦІОНУВАННЯ МОЛОКОПРОДУКТОВОГО ПІДКОМПЛЕКСУ.....	64
Ковальов Олександр РЕСУРСНИЙ ПОТЕНЦІАЛ ЯК ВАЖЛИВИЙ ЕЛЕМЕНТ ЕКОНОМІЧНОЇ БЕЗПЕКИ ПІДПРИЄМСТВА.....	67
Краснікова Оксана МИТНА ПОЛІТИКА УКРАЇНИ В УМОВАХ ВІЙНИ	69
Кубецька Ольга МОЖЛИВІ ШЛЯХИ ЗНИЖЕННЯ СОБІВАРТОСТІ ПРОДУКЦІЇ.....	71
Кубецька Ольга ОСНОВИ ІНВЕСТИЦІЙНОЇ ДІЯЛЬНОСТІ ПІДПРИЄМСТВА..	74
Куліш Інна ДЕРЖАВНА ПОЛІТИКА ОХОРОНИ ВОДНИХ РЕСУРСІВ.....	77
Кулявець Сергій БЕЗРОБІТТЯ В УКРАЇНІ: ТЕНДЕНЦІЇ ТА ПРОБЛЕМИ ВОЄННОГО ЧАСУ.....	80
Кучеркова Світлана ЗНАЧЕННЯ ЕКОІННОВАЦІЙ В ЕКОНОМІЦІ СВІТУ	84
Ладатко Максим МАЛИЙ БІЗНЕС В УКРАЇНІ: СТАН І ТЕНДЕНЦІЇ.....	87
Ленчук Анастасія ОРГАНІЗАЦІЯ ДІЯЛЬНОСТІ ДЕРЖАВНИХ СЛУЖБОВЦІВ.	90
Льотка Яна ЕТАПИ РОЗВИТКУ СОЦІАЛЬНИХ ТЕХНОЛОГІЙ ПРИ ВИРІШЕННІ СОЦІАЛЬНИХ ПРОБЛЕМ	94
Магар Анна РОЛЬ СТРАТЕГІЧНОГО УПРАВЛІННЯ ПІДПРИЄМСТВ У ДОСЯГНЕННІ СТАЛОГО ЕКОНОМІЧНОГО ЗРОСТАННЯ УКРАЇНИ.....	96

Ладатко Максим Миколайович

здобувач вищої освіти ОС Бакалавр

Полтавський державний аграрний університет, м. Полтава

Науковий керівник: Єгорова Олена Володимирівна, к.е.н., доцент

МАЛИЙ БІЗНЕС В УКРАЇНІ: СТАН І ТЕНДЕНЦІЇ

Сьогодні розвиток малого бізнесу в Україні є одним з найважливіших напрямків підтримки національної економіки. Для нашої країни, яка внаслідок військової агресії РФ щодня зазнає величезних втрат, зараз дуже важливо створювати якомога більше робочих місць, розвивати усі сектори економіки, забезпечувати населення усіма необхідними товарами і послугами, формувати конкурентне середовище, надавати економіці воєнного часу потрібної для неї гнучкості і адаптивності, – всі ці завдання можуть виконувати малі підприємства.

Сфера малого підприємництва як суб'єкта господарської діяльності характеризується низкою визначальних особливостей:

– економічна відособленість, незалежність суб'єктів господарювання щодо вибору напрямів та методів менеджменту, однак при цьому обов'язкова відповідність умовам, які ставить ринок, а також діяльність виключно в нормативно-правовому полі;

– орієнтація на максимізацію прибутку поєднується із бажанням самореалізації, втілення своїх ідей та бачення розвитку господарської діяльності. Водночас із задоволенням власних інтересів підприємець створює умови для покращення суспільного добробуту;

– повна відповідальність лежить безпосередньо на підприємцеві, а тому особливо важливими стають прийняті ним рішення, а також готовність до підвищеного ризику пов'язаними з їх наслідками [1, с.2].

Хоча вже більше двох років підприємцям доводиться працювати в надскладних умовах і долати численні труднощі пов'язані з воєнними діями на нашій території, малий бізнес в Україні не тільки вистояв, а й почав активний розвиток в 2023 році.

За даними низки досліджень головними проблемами ведення малого бізнесу в Україні є:

– безперервні атаки на інфраструктуру держави і бізнесу з боку країни-агресора;

– психологічний стан працівників;

– кадровий голод внаслідок мобілізації та еміграції, залучення і збереження топ-кадрів;

– зниження рівня економічної активності споживачів;

– логістичні проблеми.

Крім того малий бізнес зазнає тиск з боку держави, має труднощі з регуляторами, стикається з корупцією.

Від початку повномасштабного вторгнення малі та середні підприємства

*Актуальні питання сучасної економічної науки: збірник матеріалів
VII Всеукраїнської науково-практичної конференції (15 травня 2024 р.)*

втратили понад 83 млрд доларів США. Проте, бізнес «втримав удар» і поступово відновлюється. Якщо у 2022 році малий бізнес був не межі виживання, то 2023 року ситуація покращилася – багато компаній повернулося на ринок. Не може не тішити той факт, що у 2022 році головним завданням більшості компаній малого та середнього бізнесу було зберегти і втримати на плаву справу, при цьому не маючи змоги планувати роботу навіть на місяць вперед, але станом на зараз компанії прилаштувались до нових умов і складають повноцінні плани розвитку на декілька років вперед. Більше того за даними державного підприємства «Дія» за I квартал 2024 року через Дію відкрили рекордну кількість ФОПів, а саме 57 665 нових бізнесів. Це набагато більше, ніж у першому кварталі 2023 року, коли їх відкрилося 40713, та показник 2022 року – 28 849. Всього з травня 2021 року, коли запровадили автоматичну реєстрацію ФОП, українці відкрили 535 021 новий бізнес.

Цікаво, що підприємцями у 2024 році частіше стають жінки: 58% проти 42% чоловіків. Попри таку негативну економічну ситуацію в Україні, проаналізувавши останні дані, помічаємо досить позитивну тенденцію до укріплення та розвитку малого бізнесу. Все завдяки оперативним та якісним заходам адаптації до нових умов від наших підприємців, наприклад, релокації бізнесу, створення товарів і послуг відповідно до сучасних потреб, в свою чергу і держава не залишилася осторонь з наданням більш вигідних умов кредитування, фінансування, грантів і т.д. Фінансова допомога шляхом інвестування у розвиток малого бізнесу у вигляді грантів має значний позитивний ефект для українських підприємців. Станом на літо 2023 року було видано понад 7500 грантів на загальну суму понад 1,8 млрд гривень [3]. На окрему увагу заслуговує проект «Власна справа», мета якого – фінансово допомогти ветеранам та членам їх родин відкрити новий бізнес або розвивати існуючий.

Доволі значну роль у процвітанні українського бізнесу відіграють і міжнародні партнери з їх потужним фінансуванням. За даними Урядового порталу український бізнес отримав від міжнародних партнерів більш ніж 4 млрд євро. Допомога надходить як у вигляді грантів, так і інших форм прямого фінансування, а також у розподілі кредитних ризиків, страхуванні воєнних ризиків тощо. У процесі реалізації проекти на 2,7 млрд євро і погоджені ще на 1,5 мільярди євро.

Розглядаючи перспективи розвитку малого бізнесу в Україні на майбутнє, то однозначно домінує позитив і це не може не радувати. Власники малих та середніх підприємств також здебільшого налаштовані досить оптимістично, за даними опитувань 56% підприємців мають у планах підтримувати діяльність у попередніх обсягах; 30% планують розширювати бізнес; а решта навіть планує збільшити кількість партнерів і виходити на нові ринки.

Незважаючи на всі вище визначені ризики і труднощі, які виникають в процесі ведення діяльності, малий бізнес в Україні точно має майбутнє завдяки грамотності і самовідданості наших підприємців, а також звісно підтримці держави і іноземних партнерів.

*Актуальні питання сучасної економічної науки: збірник матеріалів
VII Всеукраїнської науково-практичної конференції (15 травня 2024 р.)*

Список використаних джерел

1. Білик Т.О. Мале підприємництво: розвиток та прибутковість. *Формування ринкових відносин в Україні*. 2014. № 10. С. 78–84.
2. Лозовський О.М., Яремко А.О. Основні тенденції розвитку малого бізнесу в Україні. *Економіка і суспільство*. Мукачівський державний університет. 2017. Випуск 13. С. 578 – 582.
3. Український бізнес під час війни: реальна аналітика та перспективи на майбутнє у 2024 році. URL: <https://finstream.ua/ukrayinskyj-biznes-pid-chas-vijny-analotyka/>.